

labod

NOVO MESTO, 12. SEPT. 1973 L. III., ST. 5

predlog samoupravne- ga sporazuma o združevanju tozd v organizacijo zdrženega dela tovarna perila »labod« in o urejanju medsebojnih odnosov

Pred vami je predlog samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD v organizacijo zdrženega dela tovarne perila Labod in o urejanju medsebojnih odnosov. Predlog, ki ga je 1. septembra dal v javno razpravo centralni delavski svet, je sinteza do sedaj izraženih hotenj delovnih ljudi naše tovarne.

Ta naš, v bodoče najpomembnejši samoupravni akt, mora poznati sleherni izmed nas. V javni razpravi, ki je pred nami, bomo lahko vskladili—popravili še vse tisto, kar je v skupnem interesu vseh TOZD.

Pozivamo vas, da ga pazljivo preberete in sodelujete s svojimi pripombami v javni razpravi v svoji TOZD.

Novo mesto, avgusta 1973

Na podlagi XXI in XXII. dopolnila k Ustavi SFRJ in XVI. ter XIX. dopolnila k Ustavi SR Slovenije delavci Temeljnih organizacij zdrženega dela

LOČNA Novo mesto, Cesta Herojev 29

LIBNA Krško, Cesta 4. julija 28 in

DELTA Ptuj, Srbski trg 6/7

sklepajo

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽEVANJU TOZD V ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA TOVARNE PERILA LABOD IN O UREJANJU MEDSEBOJNIH ODNOSOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Delavci TOZD se združujemo zato, da si organizirani v Organizacijo zdrženega dela tovarne perila LABOD zagotovimo:

- tako organizacijo dela in upravljanja, ki bo omogočila vsem delavcem čimbolj neposredno odločati o temeljni poslovni politiki OZD in rezultatih dela, ter razvijati oblike združevanja sredstev in razne oblike medsebojnega sodelovanja z namenom dosegati čim boljše poslovne rezultate,

- tako organizacijsko obnašanje, ki pomaga vsklajevati posamične interese delavcev s skupnimi interesi OZD kot celote, ter na teh osnovah razvijati dobre medsebojne odnose in zagotavljati večjo poslovnost in socialno varnost delavcev v združenem delu,

- možnost enakopravnega vključevanja v mednarodno delitev dela z uporabo dosežkov tehnike in znanosti,

- možnost nenehne gospodarske rasti, osebnega in družbenega standarda vseh delavcev združenih v združenem delu.

2. člen

Delavci organizirani v Temeljni organizaciji zdrženega dela (v nadaljnjem besedilu podpisnice), bomo v organizaciji zdrženega dela v skladu z določbami tega sporazuma urejali:

- poslovna in medsebojna razmerja,

- zadeve, ki jih zaradi skupnih poslovnih, gospodarskih in družbenih interesov združujemo v skupno poslovanje na ravni organizacije zdrženega dela,

- razmerja za katera smo sporazumni, da morajo biti enotno urejena,

- razmerja OZD in podpisnic do tretjih oseb.

3. člen

Podpisnice vspostavljajo samoupravna poslovna in druga razmerja samo na podlagi določb in v mejah pravic dogovorjenih s tem samoupravnim sporazumom, ter na njem temelječih sporazumih in splošnih aktih.

4. člen

Podpisnice kot pravne osebe nastopajo v poslovnem prometu samostojno, v zadevah skupnega pomena in v zadevah, za katere so se dogovorile, da jih bodo skupno urejale in izvrševale, skupno pa tako, kot so to določile s samoupravnim sporazumom in z drugimi dogovori.

5. člen

Razmerja, pravice in dolžnosti, katere ta sporazum ureja, se podrobneje določijo s statutom OZD in z drugimi akti.

6. člen

Podpisnice sporazuma bodo dosledno izpolnjevale določbe tega sporazuma in svoje splošne akte vskladile z njim. Posebej se dogovorijo, da brez privolitve drugih podpisnic ne bodo spreminjale predmeta poslovanja in nalog, ki so jih imele ob podpisu, odnosno so jih prevzele s podpisom sporazuma.

7. člen

Poslovna in druga razmerja bodo podpisnice urejale in vsklajevale tako, da bo vsaka udeležena v skupnem uspehu v sorazmerju z njenim prispevkom k uspehu s svojim delom in s svojimi sredstvi.

8. člen

Podpisnice se s tem samoupravnim sporazumom dogovorijo, da se bodo v medsebojnem poslovanju in v poslovanju navzven ravnale po naslednjih načelih:

- da bodo skupno določile poslovno politiko in poslovne cilje OZD in svojo dejavnost vsklajevale s tako oblikovanimi skupnimi interesi,

- da bodo v medsebojnem poslovnem odnosu uveljavljale ekonomske in tržne zakonitosti,

- da bodo uporabljale dogovorjeno tehniko poslovanja in obračuna,

- da bodo poslovale v svojstvu dobrega gospodarja,

- da bodo pri izvrševanju nalog TOZD in OZD spoštovale zakonske predpise družbene dogovore, ta sporazum in ostale splošne akte in dogovore OZD in TOZD,

- da bodo reševale medsebojne spore preko interne arbitraže.

9. člen

Podpisnice se obvezujejo, da bodo izdelki in storitve podpisnic na kvalitetni ravni, ki zagotavlja optimalne rezultate in uspešen konkurenčni nastop na tržišču.

Posamezna TOZD in OZD v skupnem interesu vseh TOZD ima pri delitvi ustvarjenega dohodka regresno pravico za povzročeno škodo in za zmanjšanje uspešnosti skupnega poslovanja na ravni OZD iz ustvarjenega dohodka tiste TOZD ali skupnih služb, ki je to povzročila.

II. STATUS IN PRAVNI POLOŽAJ TOZD IN ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA

10. člen

OZD posluje pod firmo: „LABOD“ tovarna perila Novo mesto, s sedežem Cesta Herojev 29, Novo mesto, TOZD LOČNA posluje pod imenom: „LABOD“, tovarna perila Novo mesto, TOZD LOČNA Novo mesto

TOZD LIBNA posluje pod imenom: LABOD tovarna perila Novo mesto, TOZD LIBNA Krško,

TOZD DELTA posluje pod imenom: LABOD tovarna perila Novo mesto, TOZD DELTA Ptuj.

OZD LABOD, tovarna perila Novo mesto in TOZD, podpisnice tega sporazuma so pravne osebe in nosilci pravic in obveznosti, ki jim pripadajo po veljavnih predpisih in s tem sporazumom.

11. člen

Predmet poslovanja OZD LABOD tovarna perila je:

1. Zastopanje vseh TOZD, združenih v OZD v pravnem prometu s tretjimi osebami.

2. Proizvodnja in prodaja vseh proizvodov TOZD, združenih v OZD.

3. Prodaja na drobno lastne konfekcije, lastne proizvodnje in tekstilne galanterije.

12. člen

OZD LABOD tovarna perila — skrajšano ime LABOD Novo mesto, ima svoj zaščitni znak. Tega predstavljata dva kroga (eden v drugem, v zgornjem delu se skoraj dotikata), pri čemer je eden večji in temnejši, drugi pa manjši in svetlejši. Po sredini in zgoraj navzdol se vije bel labodov vrat z glavo.

13. člen

Zaščitni znak obvezno uporabljajo vse podpisnice na svojih dopisih in ostali proizvodni in poslovni dokumentaciji.

14. člen

V okviru predmeta poslovanja opravljajo TOZD naslednje dejavnosti:

1. TOZD LOČNA Novo mesto: izdelovanje moške, ženske in otroške lahke konfekcije.

2. TOZD LIBNA Krško: izdelovanje moške, ženske in otroške lahke konfekcije.

3. TOZD DELTA Ptuj: izdelovanje moške, ženske in otroške lahke konfekcije.

15. člen

TOZD so se sporazumele, da jih v pravnem prometu do tretjih oseb zastopa OZD le v naslednjih poslih:

- pri nakupu surovin, reprodukcijskega materiala, strojne opreme in ostalih materialov potrebnih za redno delo TOZD,
- pri prodaji izdelkov lastne proizvodnje,

- pri vseh uvozno — izvoznih poslih,

- pri vseh poslih v zvezi z investiranjem,

- pri bančno kreditnih poslih,

- pri združenjih in zbornicah,

- pri sklepanju samoupravnih sporazumov,

- v ostalih primerih, za katere se TOZD posebej dogovori.

16. člen

OZD je odgovorna za obveznosti, ki jih je prevzela do višine sredstev, s katerimi razpolaga. TOZD podpisnice tega sporazuma so odgovorne za prevzete obveznosti z vsemi sredstvi s katerimi razpolagajo. Za obveznosti OZD so odgovorne subsidiarno in solidarno, če so bile obveznosti sprejete na način, ki ga določa ta sporazum.

Posamezne TOZD niso odgovorne za obveznosti, ki jih je sprejela druga TOZD, če ni bil o tem sklenjen poseben sporazum.

Sporazumi o medsebojnem prevzemanju obveznosti se vpišejo v sodni register.

17. člen

Angažiranje sredstev ene TOZD v korist druge, se šteje v notranjih razmerjih za premostitveno posojilo, ki se obrestuje v višini povprečnih bančnih obresti za čas, ko so bila sredstva vezana.

Kadar TOZD v določenem obračunskem obdobju s svojimi dohodki ne more kriti svojih izdatkov, ki so bili potrebni za doseg njenega dohodka, se šteje, da je poslovala z izgubo. Izgubo, ugotovljeno na ta način, pokrivajo druge TOZD s sanacijskimi krediti na način in pod pogoji, ki so določeni s tem sporazumom.

18. člen

TOZD lahko spremeni svoj status. O spremembi statusa TOZD odločajo delavci TOZD, ki namerava svoj status spremeniti.

S spremembo statusa ene TOZD ne smejo biti prizadeti interesi drugih TOZD in OZD kot celote.

19. člen

V kolikor izpolnjuje TOZD predpisane pogoje in če je podana volja delavcev, se lahko le-ta razdeli na več TOZD, združenih v OZD.

TOZD, ki je nastala z razdelitvijo, prevzame določena sredstva, pravice in obveznosti od TOZD iz katere se je izločila.

Novo organizirana TOZD ureja svoje odnose z drugimi TOZD s pristopom k temu sporazumu. TOZD, ki je nastala z razdelitvijo, odgovarja solidarno za vse obveznosti, ki so bile pred razdelitvijo skupne z obstoječo TOZD.

20. člen

Del TOZD se ne more organizirati v novo TOZD, če preostali del TOZD ne tvori več delovne celote in se rezultat skupnega dela delavcev ne more več vrednotiti na tržišču ali v OZD.

21. člen

O medsebojnih združevanjih in pripajanjih TOZD odločajo sporazumno delovne skupnosti teh organizacij na referendumu.

Pogoji združevanja in pripajanja TOZD se urejajo z medsebojnimi sporazumi.

TOZD, nastala z združitvijo,

prevzame sredstva, pravice in obveznosti združenih TOZD. TOZD h kateri se pripaja druga TOZD, prevzema sredstva, pravice in obveznosti TOZD, ki se ji je pripojila.

Z združitvijo, pripojitvijo ali drugimi statusnimi spremembami ne smejo biti prizadeti interesi drugih TOZD in OZD kot celote. Statusne spremembe TOZD so zato vezane na soglasje ostalih TOZD. Obstoj vseh navedenih pogojev ugotovi centralni delavski svet s svojim sklepom.

22. člen

Posamezna TOZD se lahko izloči iz OZD, če so poleg zakonitih pogojev izpolnjeni še naslednji pogoji:

- da se z izločitvijo ne prizadenejo pravice in upravičeni interesi drugih TOZD, podpisnic tega sporazuma,

- da prevzame ustrezni del obveznosti, ki izhajajo iz delovnega načrta OZD in iz pogodb do tretjih oseb, ki se nanašajo na dejavnost TOZD, ki se izloča,

- da se povrnejo obratna in osnovna sredstva, ki so bila dobljena od drugih TOZD ali od OZD kot celote,

- da se izpolnejo tudi druge obveznosti, ki izhajajo iz skupnega poslovanja in se nanašajo na TOZD, ki se izloča.

23. člen

O izločanju TOZD iz OZD odločajo delavci TOZD, ki se izloča. Ostale TOZD v sklopu OZD lahko ugovarjajo pri izločanju posameznih TOZD, če

niso izpolnjeni vsi pogoji za izločitev.

Materialne obveznosti TOZD, ki se izloča iz OZD, se uredijo na naslednji način:

1. Obveze OZD do tretjih oseb, ki se nanašajo na TOZD, ki se izloča, prevzema v celoti ta TOZD.

2. Skupna sredstva OZD vložena v TOZD, ki se izloča, zmanjšana za del, ki ga je TOZD sama prispevala, morajo biti v celoti vrnjena OZD z dnem izločitve TOZD iz OZD.

3. Sredstva, ki so jih druge TOZD vložile v TOZD, ki se izloča, morajo biti v celoti vrnjena z dnem izločitve iz OZD.

4. Po drugih pogojih, če so s tem sporazumne vse TOZD,

24. člen

TOZD, ki so po tem sporazumu združene v OZD pooblašajo centralni delavski svet, da ocenjuje, če so podani pogoji za izločitev posamezne TOZD v smislu predhodnega člena.

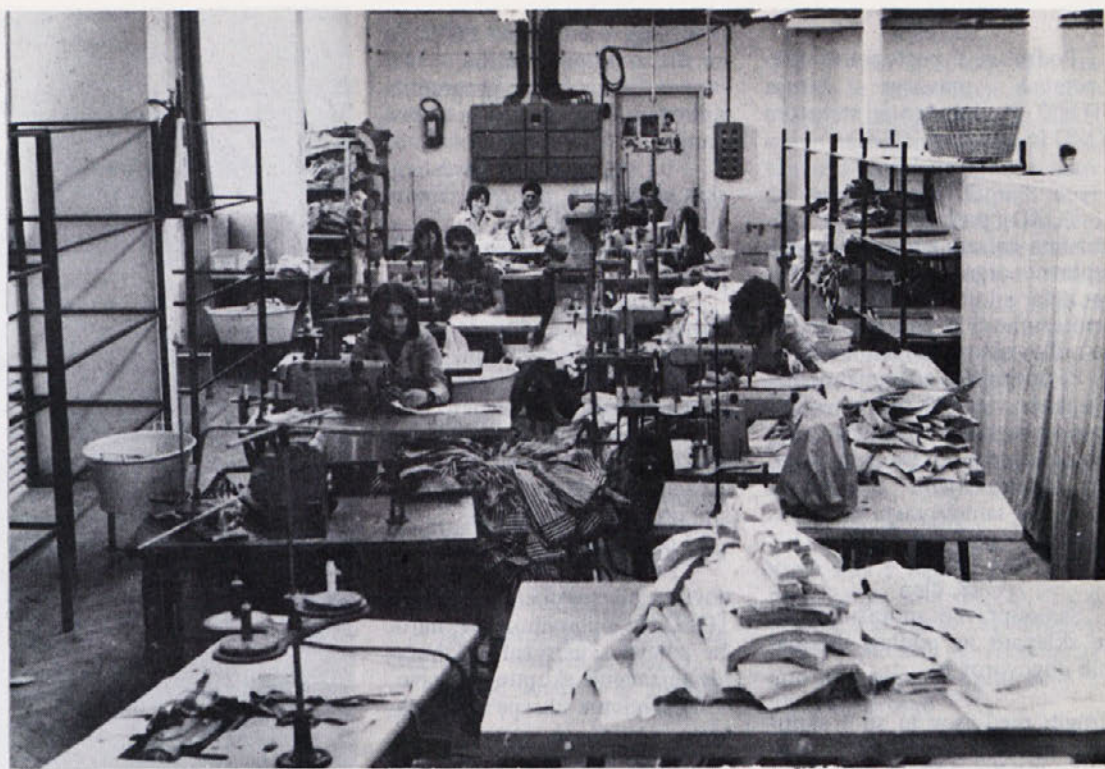
25. člen

Do ukinitve-prenehanja TOZD lahko pride v naslednjih primerih:

1. Če TOZD v primeru težav pri poslovanju tudi po sprejetih ukrepih sanacije, ki jih določa ta sporazum ni izšla iz finančnih izgub,

2. v ostalih primerih, ki jih določa zakon.

Sklep o prenehanju TOZD sprejme centralni delavski svet, s predhodnim soglasjem preostalih TOZD.

Za industrijsko šiviljo se mlada dekleta priučijo v naših izobraževalnih centrih. Na sliki: med praktičnim delom v TOZD Libna v Krškem.

26. člen

Podrobnejši postopek o spremembah pravnega statusa TOZD je določen s statutom OZD in statutom TOZD.

27. člen

TOZD, podpisnice tega sporazuma so samostojne in samoupravne organizacije združene dela, združene v OZD s tem sporazumom o združevanju, ki je njihov skupni temeljni akt.

Poslovanje in notranja razmerja ureja vsaka TOZD s svojimi samoupravnimi normativnimi akti, razmerja s TOZD in drugimi organizacijami združenega dela pa s samoupravnimi sporazumi in pogodbami.

28. člen

Samoupravne sporazume, ki se sklepajo na podlagi družbenih dogovorov in

drugih predpisov in so v skupnem interesu vseh TOZD, sklepa za TOZD OZD, če z zakoni ali družbenimi dogovori ni drugače določeno.

Določbe prejšnjega odstavka tega člena se uporabljajo tudi glede včlanjevanja v zbornice, poslovna združenja in druge asociacije.

III. UPRAVLJANJE

29. člen

Zadeve TOZD neposredno upravljajo delovni ljudje, ki v njej delajo.

Delovni ljudje v TOZD lahko določene funkcije upravljanja poverijo delavskemu svetu in drugim izvoljenim organom OZD.

Način upravljanja v TOZD, vrste in pristojnosti organov določa statut TOZD v skladu z ustavo in zakonom.

30. člen

Za opravljanje skupnih zadev v OZD, ljudje v TOZD izvolijo po pet delegatov v skupni organ upravljanja centralni delavski svet.

Centralni delavski svet izvoli svoje izvršilne organe, ki jim zaupa funkcije, določene s tem sporazumom.

Individualni izvršilni organ OZD je generalni direktor.

31. člen

Pristojnosti centralnega delavskega sveta so predvsem naslednje:

- a) sprejema v verifikacijskem postopku,
 - samoupravni sporazum o združitvi TOZD v OZD
 - druge samoupravne sporazume
 - pravilnike, ki so skupni vsem TOZD
 - statut OZD

b) daje v odločitev TOZD in verificira skupna stališča:

- o razvojnih programih, njihovem financiranju in upravljanju,
- o samostojnih investicijskih elaboratih, njihovem financiranju in upravljanju,
- o letnih gospodarskih načrtih,
- o odkupu in kreditiranju stanovanjske izgradnje ter porabi drugih sredstev skupne porabe, ki jih TOZD po samoupravnem sporazumu združujejo,
- o pogodbah, o poslovnem sodelovanju, vlaganju sredstev, sanacijskih ukrepih, solidarnostni pomoči in podobno,

c) obravnava:

- zahteve delavcev za ustanovitve ali spremembo statusa TOZD ali njihovih delov, naroča izdelavo ustreznih elaboratov in začenja skupno razpravo,
- d) sprejema ukrepe za izvajanje:

- samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v OZD
- drugih samoupravnih sporazumov in aktov
- razvojnih programov in gospodarskih načrtov
- pogodb in drugih obveznosti TOZD,

e) vsklajuje enotnost delovnega procesa in sprejetje poslovne politike:

- z obravnavanjem periodičnih obračunov in zaključenih računov ter s sprejemanjem ukrepov,

– z zadolževanjem delavskih svetov TOZD za ustrezno ukrepanje v zvezi z realizacijo plana in odgovornostjo delavcev,

– s pravočasnim saniranjem TOZD, ki izkazuje poslovni neuspeh,

f) zagotavlja solidarnost in vzajemnost med TOZD:

- določa namen in oblike solidarnostne pomoči, ter začenja skupno razpravo,

g) razpisuje volitve in imenuje volilno komisijo za izvedbo volitev centralnega delavskega sveta,

– razpisuje glasovanje o odpoklicu svojih članov,

– voli svojega predsednika in njegovega namestnika,

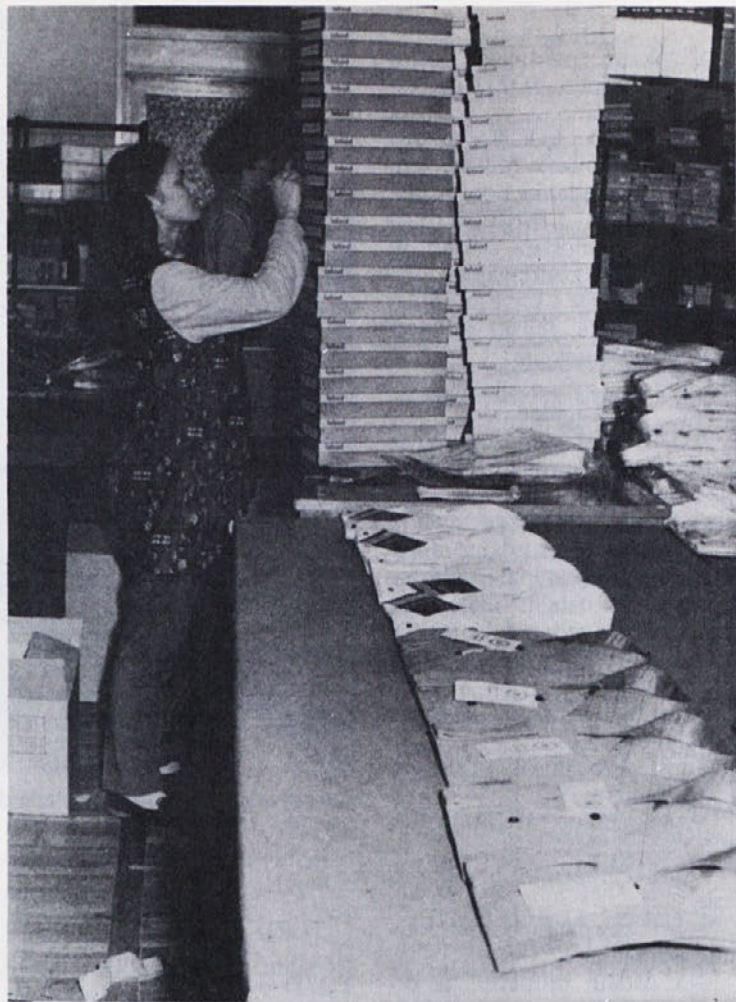
– voli člane razpisne komisije in voli generalnega direktorja,

– razpisuje – imenuje komisijo za izvedbo referendumov, za katerega se odločijo vse TOZD,

– razglasa rezultate referendumov,

h) po potrebi koordinira in vsklajuje organizacijo in izvajanje priprav za narodno obrambo v TOZD,

– imenuje vodjo priprav za narodno obrambo, poveljnika, člane odbora in enot civilne zaštite,

Še žig in srajce gredo v skladišče gotovih izdelkov

– sprejema po posebnem postopku pravilnike in odloke za delo v vojni, program financiranja narodne obrambe in podobno,

– odloča o združevanju sredstev za obrambne namene in o organizaciji, ter izobraževanju kadrov za izvajanje priprav in drugih poslov s področja narodne obrambe,

i) opravlja druge z zakonom in samoupravnim aktom določene zadeve.

32. člen

Centralni delavski svet šteje 20 članov in ga sestavljajo 5-članske delegacije iz TOZD in skupnih služb.

Člane centralnega delavskega sveta se voli za 2 leti. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen v centralni delavski svet.

33. člen

Pri sklepanju o:

- sprejemu sporazuma o združitvi TOZD v OZD,
- o drugih samoupravnih sporazumih,

– o statutu OZD,

– o razvojnih programih, njihovem financiranju in upravljanju,

– o letnih gospodarskih načrtih,

– o obravnavanju periodičnih obračunov in zaključnih

računov, glasuje centralni delavski svet tako, da ima vsaka delegacija samo en glas. V teh primerih mora delegacija obvezno glasovati na podlagi mnenja in stališč svoje TOZD.

34. člen

Kadar v predhodnem postopku odločitve TOZD niso bile enotne, zahteva centralni delavski svet ponovno vsklajevanje, ki traja najmanj 10 dni.

Po preteku tega roka se centralni delavski svet ponovno sestane in veljavno sklepa, če je prisotna najmanj polovica članov iz vsake delegacije.

Podrobnejše določbe o delu centralnega delavskega sveta, ter načinu odločanja, določa statut OZD.

35. člen

Podrobnejše določbe o volitvah skupnih organov vsebujejo akti TOZD, statut OZD in drugi splošni akti, medtem ko določbe o delu skupnih organov vsebujejo poslovnik teh organov.

36. člen

Individualni izvršilni organ OZD je generalni direktor, ki ga imenuje centralni delavski svet na predlog razpisne komisije, ki je sestavljena na način, ki ga določa zakon.

37. člen

Generalni direktor izvršuje svoje dolžnosti in pravice samostojno po zakonskih predpisih, določilih tega sporazuma, statuta OZD in po smernicah razvojnih programov ter letnih gospodarskih načrtov. Pri svojem delu mora generalni direktor skrbeti tudi za izvrševanje sklepov centralnega delavskega sveta.

38. člen

Generalni direktor je imenovan za dobo 4 let. Po preteku mandatne dobe je lahko ponovno imenovan. Naloge, odgovornosti, pogoje za imenovanje in vsa ostala določila v zvezi z delom generalnega direktorja določa statut OZD.

39. člen

TOZD podpisnice sporazuma ali samo nekatere od njih, lahko sklenejo ustanoviti poleg teh še druge skupne organe, če se izkaže, da bi bilo delo potem bolj učinkovito in bolj racionalno. Pri oblikovanju drugih skupnih organov je treba izhajati iz načel, ki jih vsebujejo določbe tega sporazuma.

IV. SAMOUPRAVNI AKTI

40. člen

TOZD sprejme statut kot svoj temeljni splošni akt, s katerim ureja družbeno ekonomska in samoupravna razmerja v združenem delu.

S statutom se urejajo tudi temeljna vprašanja organizacije dela in upravljanja v TOZD.

Statut sprejmejo delavci TOZD neposredno na predlog delavskega sveta TOZD.

Statut take TOZD mora biti vsklajen s tem samoupravnim sporazumom.

41. člen

Na podlagi tega sporazuma sprejme centralni delavski svet po predhodni javni razpravi v TOZD statut OZD, s katerim se ureja uresničevanje tega samoupravnega sporazuma, določajo načela organizacije in poslovanja, podrobneje določajo medsebojne pravice in obveznosti, naloge skupnih organov upravljanja, odgovornost ter druga vprašanja, povezana za organizacijo in delo OZD in za uresničevanje samoupravnih pravic delavcev TOZD.

Statut OZD ne sme biti v nasprotju s tem samoupravnim sporazumom.

Če pride do kolizije med besedilom statuta in tega sporazuma, velja besedilo tega sporazuma.

42. člen

Posamezne TOZD lahko urejajo medsebojna razmerja, ki niso urejena s tem samoupravnim sporazumom, s posebnimi samoupravnimi sporazumi, ki ne smejo biti v nasprotju z določbami tega samoupravnega sporazuma.

43. člen

Centralni delavski svet OZD lahko sprejme poleg statuta tudi druge splošne akte, s katerimi se zagotavlja uresničevanje delavčevih z ustavo zagotovljenih pravic v TOZD. Zbor delavcev vsake TOZD ali drug pristojni organ svobodno odloča, ali bo sprejel za uveljavljanje pravic svojih delavcev svoje splošne akte ali bo uporabil skupne splošne akte.

V. POSLOVANJE

44. člen

TOZD uresničujejo svoje cilje, določene s samoupravnim sporazumom o združevanju tako, da izvršujejo soglasno sprejete plane in programe razvoja ter uresničujejo sprejeto poslovno politiko.

Plane in programe razvoja prejemajo vse TOZD in OZD.

45. člen

Za izvajanje sprejetih programov so odgovorni kolektivi in individualni izvršilni organi TOZD in OZD.

Individualni izvršilni organi, kakor tudi delavci, ki se upirajo izvrševati sklepe organov upravljanja, ne morejo opravljati funkcije oziroma biti izvoljeni kot individualni izvršilni organ

ali delati na vodilnem delovnem mestu ali na takem mestu, na katerem bi lahko s svojim negativnim delovanjem ogrozili skupne interese.

46. člen

Za opravljanje zadev, ki so skupnega pomena za OZD kot celoto, organizirajo TOZD na ravni OZD skupne službe in specialne dejavnosti za opravljanje predvsem sledečih nalog:

- organizacijsko koordinacijske zadeve,
- razvoj in tehnološko pripravo proizvodnje ter varstvo pri delu,
- nakup surovin, pomožnih materialov in osnovnih sredstev,
- prodajo gotovih izdelkov na veliko in malo,
- izvozno – uvozne posle,
- računovodske posle za OZD in po potrebi za TOZD,
- službo analize in planiranja,
- urejanje skupnih kadrovskih zadev, narodne obrambe,
- pravno službo in pravno pomoč,
- službo marketinga (reklama, propaganda, razvoj tržišča),
- službo za obveščanje delavcev in javnosti.

47. člen

Razmerja med TOZD in skupnimi službami morajo biti urejena tako, da je zagotovljeno medsebojno vplivanje pri načrtovanju poslovne dejavnosti, delitev rezultatov skupnega dela in prevzemanja skupnih poslovnih rizikov.

Udeležba na ustvarjenih rezultatih in riziku mora biti odvisna od vloženega dela in vloženih sredstev.

48. člen

Z letnim gospodarskim načrtom se podrobneje opredeli obseg in naloge skupnih služb, višino in način pokrivanja stroškov ter potrebna sredstva tako, da bodo delavci skupnih služb ob enakih rezultatih svojega dela in vloženih sredstev, deležni istih pravic in možnosti iz delitve dohodka kot to velja za TOZD.

Delavci skupnih služb so odgovorni tudi za škodo, ki je nastala zato, ker so s svojimi predlogi spravili v zmotno organe upravljanja in izvršilne organe.

49. člen

Delovna skupnost skupnih služb ima v načelu iste organe upravljanja kot TOZD. Svoje pravice iz dela uresničujejo delavci skupnih služb neposredno in v organih upravljanja, ki jih sami izvolijo.

50. člen

Skupne službe vodi generalni direktor. Posamezne sektorje – službe ali specialne dejavnosti vodijo vodje sektorjev-služb, ki so za svoje delo odgovorni generalnemu direktorju.

51. člen

Statusna in ostala določila o skupnih službah podrobneje določa statut in ostali akti OZD, pod čigar pravnim naslovom skupne službe izvršujejo svojo nalogo.

VI. EKONOMSKE OSNOVE DELOVANJA TOZD

52. člen

Da se zagotovi materialna osnova delovanja TOZD, se

Videz moških srajc je odvisen od prizadevanja likaric-zlagalk.

nanje ob ustanovitvi prenesejo sredstva delovne organizacije (OZD) in njihovi viri.

Začetna razdelitev sredstev in njihovih virov se opravi po merilih, ki so jih TOZD sprejele ob organiziranju. Merila, razpored sredstev in njihovih virov so izkazana v začetnih bilancah TOZD in skupnih služb, ki so kot priloga k sporazumu njegov sestavni del.

Začetne bilance so sestavljene po bilančnem stanju 1. I. 1973, razen v letu 1973 pripojene Delte Ptuj, za katero velja bilančno stanje 30. VI. 1973, odnosno zaključna sanacijska bilanca.

VII. UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA, ZDRUŽEVANJE SREDSTEV, SANACIJE

53. člen

Dohodek, ki se ustvarja s poslovanjem pripada v celoti delavcem tiste TOZD, ki so ga ustvarili v katerikoli obliki združevanja dela in sredstev. Dohodek se ugotavlja na način, ki ga določajo zakonski predpisi, znotraj OZD pa še po določilih tega sporazuma.

Dohodek TOZD in skupnih služb je odvisen:

- neposredno od produktivnosti, rentabilnosti in ekonomičnosti poslovanja TOZD,
- posredno od uspeha pri prodaji njenih proizvodov in storitev na tržišču preko OZD in uspešnosti poslovanja skupnih služb.

54. člen

Po načelu za enako količino in kvaliteto dela enak dohodek, se proizvodne dejavnosti merijo s proizvodno minuto upravičene in potrebnega živega dela, režijske službe in skupne službe pa v odvisnosti od tega dela.

Osnova za določitev potrebnega dela je standardni proizvod „moška popelinasta srajca“ (tehnični čas za krojenje, šivanje, likanje in adjustiranje) 16 minut (norma čas).

Potreben čas za izdelavo proizvodov ali storitev predpisuje tehnološka predprilava proizvodnje OZD. Ta čas mora upoštevati tudi velikost serije, spremembo modelov, barvni sortiment itd. Norma čase za posamezni proizvod proizvod prejmejo vse TOZD. Pripombe, pritožbe in vskladitev na norma čase rešuje tehnična komisija pri OZD, ki jo sestavljajo:

- vodja tehnične priprave dela
 - tehnolog proizvodnje
 - vodje proizvodnje (tehnični) TOZD.
- Spore rešuje notranja arbitražna,

55. člen

Z letnim gospodarskim načrtom se določi vrednost proizvodne minute, ki vsebuje:

- materialne stroške
- AM (obvezno povišanje za 50 %)

– osebne dohodke in druge pravice delavcev iz dela po družbenem dogovoru,

– pogodbene in zakonske obveznosti, ki so neobhodne za izvršitev gospodarskega načrta.

Stroški za pokrivanje skupnih služb in OZD kot celote, ki vključujejo poleg zgoraj navedenih odnosov še stroške v proizvodnem, poslovnem in samoupravnem Procesu franco TOZD, se določijo v odvisnosti od plana proizvodnih minut.

TOZD, ki po svoji krivdi ne izvrši letnega načrta proizvodnih minut, je dolžna iz ustvarjenega dohodka kriti skupnim službam nerealizirano pokrivanje stroškov.

56. člen

Vrednost proizvodne minute je v osnovi enotna. Različna je le v primeru, če TOZD opravlja še del nalog, ki jih sicer TOZD organizirajo preko skupnih služb (odprema proizvodov v izvoz iz TOZD Delta Ptuj itd.), ter v primerih višjih sil, če so s tem soglasne podpisnice.

Vrednost proizvodne minute po tem členu je določena z letnim gospodarskim načrtom, za prehodno obdobje do konca leta 1973 pa z aneksom k gospodarskemu načrtu za leto 1973.

57. člen

Po kritju planiranih stroškov iz predhodnega člena, se ostanek ustvarjenega dohodka s skupno realizacijo na ravni OZD interno razdeli na TOZD v razmerju vrednosti realiziranih proizvodnih minut (vloženega dela) in vloženih sredstev.

Na vložena sredstva, ki jih TOZD združujejo v skupno poslovanje (ne glede na vir – lastna ali tuja) in kvaliteto (dolgoročna ali kratkoročna), se prizna udeležba pri delitvi dohodka v višini zakonitih rednih obresti na bančne kredite.

58. člen

Podpisnice so sporazumne, da bodo ugotavljale realizacijo in dohodek na ravni OZD s skupno bilanco, znotraj te bilance pa z interno realizacijo in ugotovitvijo dohodka za vsako TOZD posebej.

Po zakonu ali po lastni odločitvi bo lahko imela vsaka TOZD svoj žiro račun in nujno potrebno operativno knjigovodsko-finančne službe.

59. člen

Pri delitvi dohodka, ki ga ustvarijo TOZD morajo upoštevati družbeni dogovor in samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov ter določbe tega sporazuma.

60. člen

Delavci v TOZD delijo dohodek tako, da zagotovijo:

- osebne dohodke, ki so v skladu z uspehi dela in splošno produktivnostjo družbenega dela,
- sredstva za vlaganje v modernizacijo in razširitev dela in poslovanja,
- za potrebe stalnih obratnih sredstev,
- rezervna sredstva,
- sredstva za skupno porabo delavcev v TOZD vključno s sredstvi za gradnjo stanovanj,
- sredstva, ki jih po pogodbenih obveznostih namenjajo za širše potrebe družbeno-političnih in samoupravnih skupnosti.

61. člen

Z letnim gospodarskim načrtom določijo podpisnice odstotek dohodka, ki ga bodo pri delitvi obvezno namenjale za razširitev poslovanja in za večjo socialno varnost delavcev.

62. člen

TOZD se izrecno dogovorijo, da bodo vsa prosta in razpoložljiva finančna sredstva skladov, tekočega dohodka in iz drugih virov, združevala na skupnem žiro računu OZD Labod (interna banka). Ta sredstva uporablja OZD za kritje obratnih sredstev in za kratkoročne poslovne aranžmaje in odločitve z rokom vračila do enega leta. Iz prostega dela združenih sredstev bodo financirani sanacijski programi TOZD, dolgoročne naložbe izven OZD, ki bodo v skupnem interesu vseh TOZD in razvojni načrti TOZD in OZD. Druge oblike skupnega vlaganja TOZD in TOZD in OZD skupaj, se dogovorijo s posebnim dogovorom.

Vse naložbe v sanacije in v investicije TOZD nad njihovimi lastnimi viri, so v kreditnem odnosu po zakonitih rednih bančnih obrestih.

63. člen

Kriteriji za skupna vlaganja in prioriteten red so:

- da bo investicija koristila čim večjemu številu TOZD,
- da bo investicija prispevala k skladnemu razvoju vseh TOZD,
- ročnost in rentabilnost naložb,
- da je varnost naložb trajno zagotovljena tudi iz širšega družbenega vidika,

– da je utemeljenost investicije,

– v primeru večjih vlaganj pozitivno ocenjena tudi od strokovnega organa izven OZD,

– da zainteresiran TOZD prispeva čimveč lastnih sredstev in sredstev iz lokalnih virov,

– da je za investicijo možno angažirati tudi tuje vire (banke, družbene skupnosti, zunanja posojila itd.).

64. člen

Po načelu medsebojne poslovne solidarnosti in socialne varnosti delavcev se TOZD zavezujejo, da bodo tiste TOZD, ki bodo zašle v finančne težave in zaključile poslovno leto z izgubo, sanirale v primeru če je to ekonomsko in družbeno utemeljeno. V tem primeru se delavcem TOZD v sanaciji zagotavljajo najmanj minimalni osebni dohodki po zakonu in ostale pravice po samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in OD.

65. člen

V primeru, da prvi sanacijski poskus ne uspe in se TOZD ne sporazumejo za nadaljno sanacijo ali če ugotovijo, da sanacija ni možna, se nerentabilna TOZD likvidira. Prosta sredstva TOZD, ki se likvidira, se uporabijo prvenstveno za prekvalifikacijo delavcev in za financiranje dejavnosti, kjer se bodo ti delavci zaposlili.

66. člen

Če s sanacijskim programom TOZD ni sporazumno določeno drugače, so naložbe iz skupnih sredstev v sanacije v kreditnem odnosu z rednimi bančnimi obrestmi.

VIII. Nadaljni razvoj TOZD in OZD

67. člen

Podpisnice so sporazumne, da bodo z združenimi sredstvi in s sredstvi, ki jih bodo posamezne TOZD dobile iz drugih virov, najprej financirale usposobitev in kompletiranje vseh TOZD do enotne tehnične ravni, ki temelji na 400 zaposlenih v vsakem TOZD.

Prav tako bodo temu obsegu in nalogam primerno razvile in usposobile tudi lastne strokovne službe in skupne službe na ravni OZD.

Za realizacijo nalog iz prejšnjega odstavka sprejmejo vse TOZD in skupne službe poseben program.

68. člen

Podpisnice se dogovorijo, da bo tudi v bodoče proizvodni program sedaj združenih TOZD v OZD Labod, moška in otroška srajca ter proizvodi lahke

konfekcije. Do leta 1980 je predviden porast števila zaposlenih na 600 v vsaki TOZD in cca 200 v skupnih službah.

Prednost pri razvoju, potem ko bo predhodno dosežena enotna raven tehnične razvisti sedanjih TOZD, bo imela tista TOZD, ki bo poleg najboljših poslovnih rezultatov zagotavljala iz lastnih in lokalnih virov čimvečjo finančno udeležbo, kjer bo ponudba delovne sile največja in kjer bodo tudi najboljše pogoji za družbeno rentabilnost investicijskih naložb.

69. člen

Podpisnice odobrijo iz skupnih sredstev financiranje razvojnih načrtov in to nalogo poverijo skupnim službam.

IX. OBVEŠČANJE DELAVCEV IN INFORMIRANJE JAVNOSTI TER DELOVANJE DRUŽBENO-POLITIČNIH ORGANIZACIJ

70. člen

Da bi bili delavci in javnost seznanjena s poslovanjem TOZD in OZD kot celote, se pri OZD osnuje informativna služba, ki bo posredovala delavcem, organom upravljanja in javnosti gradivo v primerni obliki in ustrezni vsebini. V ta namen so podpisnice soglasne, da iz skupnega dohodka financirajo tovarniško glasilo.

Za pravočasno in verodostojno obveščanje o poslovanju in o odnosih so odgovorni glavni direktor za OZD in direktorji TOZD za področje OZD.

Oni so tudi pooblaščen, da vsak za svoje področje dajejo ostale uradne podatke o poslovanju.

Obveščati delavce o poslovnih uspehih in o odnosih je posredno dolžnost tudi vseh vodilnih in vodstvenih delavcev in članov samoupravnih teles.

71. člen

Podrobnejša določila o informiranju in obveščanju vsebuje statut OZD in TOZD.

72. člen

Pri TOZD in v skupnih službah delujejo naslednje družbeno-politične organizacije:

- zveza komunistov (ZK)
- zveza sindikatov (ZS)
- zveza mladine (ZM)
- zveza borcev (ZB)

73. člen

Delavci se v družbeno-političnih organizacijah povezujejo zaradi uresničevanja svojih programov in statuti določenih nalog in da svojim članom pomagajo uveljaviti njihov družbeno ekonomski položaj v združenem delu ter zagotoviti

spoštovanje pravic in dolžnosti delavcev, kot jih določata ustavi SFRJ in SRS.

74. člen

Podpisnice so dolžne zagotoviti družbeno-političnim organizacijam ustrezne pogoje za njihovo delo.

Organi upravljanja in vodstva podpisnic morajo družbeno-politične skupnosti obveščati in jim dostavljati ustrezna gradiva o vseh pomembnih zadevah poslovanja.

75. člen

Družbeno-politične organizacije so aktivni dejavniki v vseh pomembnih zadevah združenega dela v tovarni perila Labod Novo mesto.

Družbeno-politične organizacije o vseh pomembnih zadevah v poslovanju svoje TOZD in skupnih služb razpravljajo in eventuelne pripombe posredujejo pristojnim organom.

76. člen

Organi podpisnic morajo obravnavati predloge družbeno-političnih organizacij in do njih sprejeti stališča ter o tem obvestiti predlagatelje.

77. člen

Osnovne naloge družbeno-političnih organizacij v samoupravnem sistemu združenega dela so predvsem v tem, da:

- dajejo mnenja in predloge k statutu in drugim splošnim aktom, predno jih sprejemajo samoupravni organi,
- so politični nosilec kandidatne liste za člane organov samoupravljanja in kolektivnih izvršilnih organov,
- dajejo iniciativo za sklic zborov delovnih ljudi,
- predlagajo izvedbo referenduma o vprašanih, ki jih določata zakon in samoupravni sporazum,
- sodelujejo pri kreiranju in izvajanju kadrovske politike in dajejo oceno o moralno-politični kvaliteti posameznih članov na odgovornih delovnih mestih,
- dajejo družbeno-politično oceno o posameznih predlogih, ukrepih in rezultatih,
- dajejo družbeno-politično oceno o delovanju organov upravljanja, izvršilnih organov in delavcev na odgovornih delovnih mestih,
- ščitijo interese svojih članov,
- izvajajo druge dolžnosti, ki jih vsebujejo njihovi programi dela.

VARSTVO SPORAZUMA

78. člen

Vse TOZD se obvežejo, da bodo spoštovale in izvajale sprejete obveznosti po tem sporazu-

mu ter ne bodo kršile sporazuma.

79. člen

Delavec ali individualni izvršilni organ ali kolektivni organ, ki meni, da so bile kršene določbe tega sporazuma, je dolžan kršitev prijaviti skupni komisiji za varstvo samoupravnega sporazuma in statuta.

80. člen

Skupna komisija za varstvo samoupravnega sporazuma ugotovi z večino glasov vseh članov, če je kršitev podana. Nato zahteva spremembo oziroma odpravo ukrepov, s katerimi se krši sporazum.

Komisija lahko predlaga, da pristojni organ raziše odgovornost posameznih oseb za kršitev sporazuma in izreče ustrezne ukrepe.

81. člen

Podrobnejša določila o sestavi, načinu izvolitve ter o pravicah in dolžnostih komisije, vsebuje statut delovne organizacije.

XI. REŠEVANJE SPOROV

82. člen

Spore, ki nastanejo med TOZD ali med posamezno TOZD in OZD, bodo prizadete stranke skušale rešiti sporazumno.

83. člen

Če spor ni rešen sporazumno med prizadetima strankama, rešuje spor notranja arbitraža pri centralnem delavskem svetu na zahtevo katerekoli stranke v sporu.

Notranja arbitraža je sestavljena iz treh stalnih članov, ki jih imenuje centralni delavski svet in iz po dveh članov-strank, ki sta v sporu.

Odločitev notranje arbitraže je dokončna in za sporne stranke nadležna, če v tem sporazumu ni drugače določeno.

Podrobnejše določbe o delu arbitraže določa statut OZD oziroma poslovnik o delu notranje arbitraže.

84. člen

Spore, ki nastanejo in uveljavljanja varstva določenih samoupravnih pravic rešuje pristojno samoupravno sodišče, če se prizadete organizacije niso mogle sporazumeti o teh pravicah.

XII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

85. člen

Spremembe in dopolnitve sporazuma lahko predlaga vsak

delavec. Postopek za spremembo in dopolnitev se mora pričeti če podajo obrazložen predlog:

- podpisnice
- družbeno-politične organizacije v OZD in TOZD
- centralni delavski svet
- pristojna družbeno-politična skupnost.

Na osnovi soglasnih odločitev podpisnic verificira spremembo oziroma dopolnitev sporazuma centralni delavski svet.

86. člen

Do sprejetja splošnih aktov se uporabljajo sedanji statut in splošni akti OZD Labod, v kolikor ne nasprotujejo določilom tega sporazuma.

87. člen

Splošne akte OZD in podpisnic je treba vskladiti z določili tega sporazuma do 31. 12. 1973.

88. člen

Letni gospodarski načrt OZD za leto 1974 mora biti sestavljen tako, da bo vseboval delovne načrte za vsako TOZD. S tem bo mogoče za leto 1974 ugotavljati in deliti dohodek ločeno za vsako TOZD.

Določila tega sporazuma o ugotavljanju in delitvi celotnega dohodka in dohodka se do 31. 12. 1973 uporabljajo poizkusno, od 1. januarja 1974 pa redno.

89. člen

Obvezno tolmačenje tega sporazuma daje centralni delavski svet OZD Labod.

90. člen

Ta sporazum postane veljaven, ko ga v enakem besedilu sprejmejo delavci z večino glasov na zboru vsake združene TOZD. O načinu glasovanja odloča zbor sam.

91. člen

Samoupravni sporazum podpiseta predsednik delavskega sveta TOZD in direktor TOZD.

92. člen

Samoupravni sporazum je bil obravnavan in potrjen na zboriščih delavcev ter podpisan od pooblaščenih predstavnikov TOZD in skupnih strokovnih služb

1. TOZD Ločna Novo mesto

2. TOZD Libna Krško

3. TOZD Delta Ptuj

4. Skupne strokovne službe

Dragica Stanič, predsednica CDS

centralni delavski svet se je konstituiral

Centralni delavski svet naše tovarne se je dne 1. septembra sestel na svojo prvo sejo. Na dnevnem redu je imel:

1. Verifikacijo mandatov članov sveta
2. Konstituiranje delavskega sveta in imenovanje komisij
3. Predlog dopolnitev letnega plana za II. poll. 1973 z izhodišči za sestavo plana 1974 ter

4. Predlog samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v OZD Labod in predlog statutarnih sklepov TOZD.

Delegacije TOZD so osvojile predlog političnega akta tovarne, ki je predlagal, da bi prvi mandat za predsednika in namestnika predsednika dobila TOZD Libna Krško.

Za predsednico centralnega delavskega sveta je tako soglasno izvoljena tov. Stanič Dragica, industrijska šivilja iz TOZD Libna. Tov. Staničeva je rojena 6. 7. 1947 leta in je pri nas v podjetju od 1966 leta. Doma je iz Kostanjevice. Za namestnika predsednika je bil izvoljen Kostrevec Martin,

obratni električar, roj. 20. 9. 1944, doma iz Krškega.

V komisijo za kadre so bili imenovani:

1. Ante Martinović — predsednik
2. Ivan Žoher — TOZD Libna
3. Marija Božić — TOZD Ločna
4. Angela Kranjc — TOZD Delta
5. Slavica Putrih — skupne službe.

V stalni del notranje arbitraže so bili imenovani:

1. Milan Bratož — predsednik
2. Anka Petrovič — TOZD Ločna
3. Slavko Žunkovič — TOZD Delta
4. Remi Blažekovič — TOZD Libna
5. Miroslav Štimac — skupne službe.

Centralni delavski svet je sprejel predlog dopolnitev plana za II. polletje 1973 in jih dal v javno razpravo. Predlog je v bistvu plan TOZD in istočasno poskusni inštrument, ki naj pokaže, kako se bodo določila sporazuma uveljavljala v praksi. Centralni delavski svet je zato priporočil vsem TOZD, da ta dokument še posebej pozorno preanalizirajo.

Centralni delavski svet je sprejel predlog samoupravnega sporazuma in ga dal v javno razpravo. Razprava naj bi bila zaključena v začetku meseca oktobra, tako da bi sporazum lahko v istem mesecu tudi sprejeli.

Podrobneje bomo o tej seji še poročali.

vesti

— Uredniški odbor je na priporočilo delavskega sveta sklenil, da bo v bodoče imela vsaka TOZD v našem listu svojo stran. Sodeč po dosedanjih prizadevanjih nekaterih TOZD, bi se lahko zgodilo, da bo katera izmed teh strani v naslednji številki prazna!

— V podaljšku trgovine v Novem mestu bomo dogradili okoli 150 m² prostorov, namenjenih za potrebe nabavne službe in službe za zunanji trg. Z gradnjo bomo pričeli v naslednjem tednu.

— Dograditev okoli 450 m² skladiščnih prostorov v Novem mestu kar lepo napreduje. Kot kaže, bo dograjeni del vseljav do 29. oktobra, praznika občine Novo mesto.

— Za TOZD Delta je narejen idejni projekt bodočih poslovnih prostorov na novi lokaciji. S sredstvi Delte in iz drugih lokalnih in republiških virov bo možno realizirati projekt pred letom 1980.

— Na letošnjem zagrebškem velesejmu je bilo naši tovarni podeljeno bronasto odličje — priznanje za prizadevanje v letu kvalitete. Priznanje je podelil zvezni odbor za kvaliteto pod pokroviteljstvom predsednika zveznega izvršnega sveta Džemala Bijediča. Vsem, ki so sodelovali pri sestavi programa in realizaciji dosedanjih akcij, iskreno čestitamo!

— Nemška tekstilna industrija se združuje!

Leta 1952 je bilo v Zah. Nemčiji 4632 podjetij, v letu 1972 pa 3407, ali 25 % manj. Kljub zmanjšanju je bilo doseženo povečanje prometa od 14 na 27 milijonov DM.

— V TOZD LOČNA je bilo v mesecu juliju 2424 ur bolniške do 30 dni, 917 ur bolniške nad 30 dni, 2900 ur porodniških dopustov, 221 ur opravičenih izostankov xin 8 ur neopravičenih izostankov. To da skupaj 6.470 ur izostankov!

misel, ki naj bo živa med nami!

Na seji centralnega delavskega sveta je tov. Lojzka Potrč, dosedanja predsednica, negovorila ob zaključki svojega poročila člane novoizvoljenega organa s temi besedami:

Vam na novo izvoljenim članom, ki ste prevzeli funkcijo v tem pomembnem zgodovinskem obdobju, ko se z novo ustavo ruši stari sistem in gradi nov, ko se gospodarjenje in upravljanje prenaša na neposrednega proizvajalca preko TOZD, vam želim polno uspehov. Prevzemate veliko odgovornost za razvoj podjetja kot celote in usklajevanja politike med TOZD. Vaša naloga ne bo lahka, vendar tudi ne pretežka, če bomo v kolektivu gojili tovariške odnose in pomagali drug drugemu. Simbolično bi lahko ta svoj nagovor končala s temi besedami:

Nekaj novega čutimo v tem trenutku. Novega zato, ker smo postavili Labodu povsem nove temelje. In na teh temeljih so postavljene prve štiri opeke — sedanje TOZD in skupne službe. Gradimo naprej to stavbo, gradimo jo čvrsto in varno, lepo in svetlo. To bo naš drugi dom, naša svetlejša in boljše prihodnost.

labod

LABOD je glasilo delovne skupnosti Tovarne perila LABOD Novo mesto, izhaja vsako drugo sredo v mesecu v nakladi 1500 izvodov. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Milan Bratož. Tehnični urednik: Marjan Moškon. Stavek, filmi in prelom — ČZP Dolenjski list, tiska — KNJIGOTISK, Novo mesto